

Referat af møde med lodsejer Bente Andersen og Karl Ole Jokumsen

på Svejstrup Østergaard d.14.1.2025

Mødet er refereret ud fra de punkter gruppen af Berørte borgere havde fremsendt som ønske til mødet suppleret med de punkter udvikler og lodsejer havde på dagsordenen.

Lodsejer Bente Andersen har flere gange udtryk, bl.a. på borgermødet på Bjedstrup skole 6.dec.2024, at hvis der var modstand mod projektet og hvis det skabte splittelse i lokalsamfundet, blev VE-projektet – Sol og vind ved Emborgvej - ikke til noget. Bente udtrykte på samme møde, at hvis Robert ikke ville sælge, blev projektet ikke til noget. Robert er ejer af Alkenvej 24, som skal fjernes for at projektet kan gennemføres. Gruppen af berørte borgere har derfor i første omgang arbejdet med at få lodsejer gjort bekendt med, at modstanden mod projektet er massiv. Dette med en forventning om, at de som lodsejere ville holde ord og stoppe VE-projektet.

Agenda med emner de berørte borgere ønskede belyst på mødet – fremsendt til lodsejere forud for mødet.

På vegne af flere af de inviterede naboer, sender jeg her vores punkter til dagsordenen for mødet med jer og Henrik Damgren.

1. Præsentation af mødedeltagerne.
2. Hvor mange lokale skal sige fra overfor projektet for at I vil stoppe det?
3. Analyse af betydningen af den faktiske møllehøjde, dvs. inklusive terrænforskellene. Herunder betydningen for 1) støj, 2) Lysindfald og skygger.
4. Proces for forhandling af evt. individuelle aftaler

Lodsejer Karl Ole bød velkommen til de ca.20 deltagere. Indbudte var, ifølge Karl Ole, beboere inden for genegrænsen. Grænsen er 8 x møllehøjde =1200 meters afstand fra hver mølle. Det er de grænser folketinget har besluttet. Karl Ole lagde op til, at der kunne stilles spørgsmål under mødet. *Faktuelt var alle beboere inden for grænsen ikke inviteret og nogle deltagere havde selv henvendt sig, for at få en invitation.*

Lodsejer Bente supplerede med nogle motiver for projektet. Hun fremførte, at vi jo havde klimakrise, at vi måtte forvente engen blev oversvømmet i nærmeste fremtid, og at det var rimeligt at de tre landsbyer (Alken, Boes og Svejstrup) blev selvforsynende ift. den enorme vækst af boliger, der havde været de seneste år. Bente oplyser at hun har fået henvendelse fra interesserede i energifælleskab og møller, bl.a. fra Michael Eberhart fra Fabulas som arbejder med en ny udstykning i Alken. Bente udtrykte, at hun derfor havde forventet mere opbakning.

Modstand fra lokalsamfundet oplevede hun som overraskende og en form for hetz. Bente mener ikke det er konstruktivt at yde modstand og upassende når processen er på dette tidlige stadie. Hun oplyste også, at de var overraskede over kommunes valg og at de følte sig pressede til at arbejde videre.

Mølleudvikler Henrik Damgren fra Fjordlands slidepræsentation var meget identisk med mødet på Bjedstrup skole 5.december 24 og vil ikke blive gengivet her i referatet. Han havde specielt fokus på at lokalområdet kan nyde godt af indtægtpotentialet fra møllerne og at de nærmeste naboer kunne få en form for ulempekompensation som er lovmæssigt fastsat. Henrik fremhævede også en mulig lokal

udviklingsfond, VE bonus og en pulje af penge til Skanderborg kommune som et gode.

Fra deltagere blev det problematiseret at de nærmeste naboer bliver hårdt ramt, mens andre, som ikke bliver berørt direkte af gener, kan "nyde godt af bonus". Det giver splittelse i lokalsamfundet.

I næste del af referatet vil indhold på mødet blive præsenteret under de fire punkter, som de berørte naboer havde fremsendt til mødet.

1. Præsentation af mødedeltagerne.

Under mødet var der mange deltagere, der hver især beskrev, hvordan planer om opstillingen af møller og konkret virkeliggørelse af projektet vil påvirke deres livssituation. Fakta er, at et hus SKAL fraflyttes, fordi det er under 600 m fra en mølle. Et par fra Boesvej beskrev, at de ønskede at sælge deres hus, havde interesserede købere, men at disse købere var sprunget fra grundet mølleplanerne. Et andet par beskrev, at de havde fået byggetilladelse til deres hus, men at den ikke kunne realiseres grundet planer om møller og samtidig kunne de ikke sælge. En tredje fortælling satte fokus på visuel og lavfrekvent støj som gør, at de må overveje flytning efter 30 år i byen. Der var flere historier men fælles var, at alle var stavnsbundet i deres boliger og måtte leve med frygten for fremtiden. Udover de økonomiske udfordringer kommer støj og lysglimt fra møllerne. I første omgang er ingen interesserede i kompensationer, men ønsker projektet stoppet. Værditab er vanskeligt at vurdere og Fjordlands eksempler fra Vestjylland er vanskelige at overføre til så attraktivt et område som Alken.

2. Hvor mange lokale skal sige fra overfor projektet for at I vil stoppe det?

Dette var et af de vigtige punkter for de berørte borgere. Mere lodsejer Bentes tidlige udmeldinger om, at projektet ville blive stoppet ved modstand, var vores forventning, at det ville blive stoppet nu. Det direkte spørgsmål var: "Hvad skal der til, for at I stopper dette projekt med vindmøllerne. Modstanden mod møllerne er tydelig. Mindst 100 af de nærmeste borgere har allerede nu skrevet under på modstanden mod møllerne?"

Lodsejer Karl Oles svar var: Det gør indtryk at I er bekymret, men I gejler jer selv og hinanden op. Vi gør det ikke for at genere nogen. Der er ingen nævneværdig støj fra møllerne. Det er ikke konstruktivt at I laver modstand. Karl Ole refererede til sin oplevelse af møller ved Låsby, som ligger lige op ad motervejen.

Bente supplerer med en udtalelse om, at vi opererer på et lavt niveau, og siger i den forbindelse, at hun er skuffet over manglende opbakning fra lokalsamfundet. Derudover at hun oplever hate i form af, at hendes navn bliver nævnt på Facebook. Bente siger det er upassende at ytre modstand, når processen er på dette tidlige stadie.

På et direkte spørgsmål om status efter mødet siger Karl Ole, at de på nuværende tidspunkt ikke er klar til at stoppe projektet.

Henrik fra Fjordland supplerede med, at hvis der var så meget modstand, havde kommunen jo ikke valgt det rette sted.

3. Analyse af betydningen af den faktiske møllehøjde.

For beboere på Boesvej 1 og 3, vil møllehøjden være 180 m, da deres hus ligger 30 meter under den terrænhøjde møllerne står på. Hvis det er 180 m der skal regnes med, er der jo flere huse, der skal "fjernes". Henrik fra Fjordland fastholder at reglerne siger 150 m uanset terræn men at skygge og støj skal tage højde for terrænforskel. Det virker umiddelbart ulogisk.

Modellen for måling af støjgener, som Henrik fra Fjordland havde medbragt og viste, vurderes af en anden ekspert i lokalet som værende ikke korrekt, fordi den ikke tager højde for landskabsvariation. Henrik tog dette til efterretning og ville gå videre med det.

Skyggekast skal også tage højde for geografiske højdefastande og Fjordland havde i den sammenhæng fået lavet en ny beregning af skyggekast for hver af de berørte adresser. De vil blive rundsendt. Skyggekast må der max være 10 timer om året for den enkelte beboelse – men det er en vejledende tidsramme og ikke et lovkrav. På et spørgsmål angående om man ville overholde den vejledning var svaret, at han ikke kunne forestille sig, at man ikke gjorde det. NÅR møllerne er oppe, kan man jo klage til kommunen, hvis man mente møllerne ikke overholdt vejledningerne udtalte Henrik fra Fjordland. SUK fra lokalet – man skal jo lave beregninger inden, så opstilling kan forhindres. Der er endnu fundet eksempler på, at møller er taget ned igen.

4. Proces for forhandling af evt. individuelle aftaler

VE-gruppen og konsulenterne har tilkendegivet, at det var vigtigt at komme tidligt i gang med forhandlinger om de enkelte boligcases – uanset hvordan projektet udvikler sig.

Adspurgt siger Lodsejer Karl Ole tilkendegav, at de ikke ville forhandle individuelle aftaler med de berørte naboer for I er jo ikke interesserede i penge. Han refererede i den udtalelse til en tidligere ytring fra en af de berørte borgere der sagde: ” Vi er ikke interesseret i at diskutere kompensation og penge. De kan på ingen måde erstatte de værdier vi sætter pris på i vores boliger – på vores sted. Vi vil have mølleprojektet stoppet.”

Der blev fra lokalet spurgt ind til den konkrete business case og om den blev gjort offentlig tilgængelig. Her blev der meldt lidt forskelligt ud – både at der ikke er en business case og at den aktuelle er usikker. Henrik fra Fjordland mente, at et afkast på 10% er realistisk.

Bente havde tidligere tilkendegivet, at hun oplevede en hetz mod dem personligt. En berørt borger pointerede, at nu hvor de desværre ikke tilkendegiver at ville stoppe projektet, må de forvente at næste led i modstanden mod Møllerne bliver sat i værk. Politikerne er næste led.

Der skal arbejdes med den politiske proces. Offentliggørelse af modstanden skal ud i offentligheden og lokale politikere må stå frem.

Vi vil opfordre kommunen til at ændre kurs. Der bør ikke placeres VE-projektet, hvor der er ubærlige støj, lys- og visuelle gener for en stor gruppe borgere og Mossø landskabet skal fortsat være uforstyrret. Der bør findes placeringer til kæmpevindmøller nær motorvej eller på havet.

Opsummerende fra mødet:

- **Lodsejer stopper ikke projektet trods tidligere ytringer om, at de vil nedlægge projektet ved modstand**
- **Lodsejer vil ikke samarbejde med VE-gruppen, da gruppen både laver visualiseringer og forslag som de oplever som en hetz**
- **Lodsejer vil ikke indlede forhandlinger med de berørte borgere, der bliver hårdest ramt af projektet, da de jo ikke vil have ”penge” men bare yde modstand.**
- **Udvikler mener kommunen har valgt en forkert placering, når modstanden er så stor**

Referenter: Ella Jørgensen og Maj-Britt Frommelt